SONGDALEN KOMMUNE

Tilstandsrapport grunnskolen

Skoleåret 2015-2016

Alle bilder i Tilstandsrapporten er tatt av personer med tilknytning til skolene i Songdalen.
En stor takk for mange flotte billedmessige situasjonsrapporter.

Innledning

Opplæringsloven § 13.10 stiller krav om at det årlig utarbeides en rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringen knyttet til læringsresultat, frafall og læringsmiljø. Rapporten skal drøftes og behandles av skoleeier dvs. kommunestyret.

Tilstandsrapporten fra grunnskolen i Songdalen er en utvidelse av den ordinære kommunale årsrapporten som følger kalenderåret. Skolens tilstandsrapport følger skoleåret.

Strukturen i rapporten følger standard oppsett fra Utdanningsdirektoratet. Nøkkeltall for skolesektoren er stort sett hentet fra Kostra og GSI og fra egne kommunale kilder. De grafiske fremstillingene og resultater fra nasjonale prøver, eksamen og elevundersøkelsen er hentet fra Skoleporten.

Mål for skolene i Songdalen

Ved behandling av økonomiplan og handlingsprogram 2016 -2019 vedtok kommunestyret målene for skolene i Songdalen.

Visjon:
Alle barn opplever å lykkes hver dag

1. **Elevene skal trives og opplever sosial læring.**
   - Ved resultatet av indikatorene mobbing, støtte fra lærerne og mestring i elevundersøkelsen, skal gjennomsnittet de tre siste årene være bedre enn de tre foregående årene. Resultatene vektes mot nasjonalt nivå.

2. **God kvalitet på opplæringen med fokus på grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring.**
   - Gjennomsnittsresultatene i nasjonale prøver og grunnskolepoeng de tre siste årene skal være bedre enn de tre foregående år. Resultatet vektes mot nasjonalt nivå.

   - Skolene har et inkluderende læringsmiljø som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet, trivsel og læring.

   - Læringsmiljøet i skolen er under kontinuerlig utvikling til fordel for alle elevers sosiale og faglige læringsutbytte og omfanget av segregerende tiltak reduseres.

   - Alle minoritetsspråklige elever som trenger det, får særskilt språkopplæring til de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk til å følge ordinær undervisning.

3. **Skolene skal ha gode kartleggings- og kvalitetssikringssystemer.**
   - Skolene bruker et kvalitetssikringssystem som tilfredsstiller kravene i opplæringsloven § 13.10.

   - Skolene bruker analyseverktøyene i Skoleporten og skolenes eget kvalitetssikringssystem som grunnlag for kvalitetsvurdering og utvikling av tjenesten.

4. **De ansatte har et godt arbeidsmiljø og skolene har til enhver tid nødvendig kompetanse.**
   - Alle skolene skal ha plan for etter- og videreutdanning av sine ansatte med basis i lokale og sentrale satsinger, og har avsatt midler til dette.

   - Alle med lederansvar deltar i nødvendig etter- eller videreutdanning.

   - Sykefraværet i skolesektoren skal være under 6,0 %.

   - Skolene bruker kommunens og skoleportens verktøy for analyse og utvikling av arbeidsmiljøet.

   - Skolene rapporterer etter hvert skoleår til kommunestyret på læringsmål, frafall og læringsmiljø gjennom en egen tilstandsrapport, slik det er beskrevet i opplæringsloven § 13-10.

For å nå målene prioriterte rådmannen følgende tiltak:

- Skolene bruker lokale handlingsplaner mot mobbing og plan for trivselstiltak aktivt for å skape god trivsel og trygghet på skolene.

- Våren 2016 lages det en kvalitetsplan for innholdet i SFO-ordningen med bakgrunn i vedtak i kommunestyret.

- Barneskolen har spesielt fokus på de grunnleggende ferdighetene å kunne skrive, å kunne lese, å kunne regne, å kunne uttrykke seg muntlig, samt digitale ferdigheter.

- Ungdomsskolen har fokus på faglig fordypning i norsk, matematikk og engelsk og tilbyr undervisning på videregående nivå i matematikk.

- Det gis tilpasset tilbud til elever som trenger særskilte tiltak.

- Skolene gir minoritetsspråklige elever som trenger det, tilbud om særskilt språkopplæring. Bosetting av flykninger antas å øke betraktelig de nærmeste årene. Det vil også gjelde barn i grunnskolealder. Dette kommer på toppen av allerede svært mange elever med minoritetsspråklig bakgrunn. Rådmannen vil på ny vurdere om Tunballen skal ha funksjon som mottaksskole for nyankomne minoritetsspråklige elever.

- Knutepunktsatsingen *Inkluderende læringsmiljø* fokuser på et profesjonelt lærende fellesskap, inkludering, ledelse av endring, relasjon og kommunikasjon, samt system pedagogisk refleksjon. Arbeidet gis overordnet prioritet og er skolenes hovedsatsingsområde.

- Skolenes plan for kvalitetsvurdering, skoleadministrasjonsprogrammet Visma Flyt og dataprogrammet Compilo brukes som verktøy for å sikre kravene i opplæringslovens § 13.10.

- Skolene har de siste årene blitt tilført investeringsmidler til IKT. Det er også foretatt en nødvendig investering i et nytt skoleadministrativt system. For at utviklingen ikke skal stoppe opp, må kommunens IKT-satsing i skolene fortsette. I 2016 skal over 90 «tynne klienter» byttes ut med PC-er. Rådmannen opprettholder derfor IKT investeringene i skolesektoren.

- Det statlige videreutdanningsprogrammet for lærere er forankret i en egen plan vedtatt av kommunestyret.

- Oppvekstnettverket i Knutepunkt Sørlandet og Pedagogisk senter brukes som hovedsamarbeidspartner i etterutdanning av lærere.

- Skolene samarbeider med kommunens personalavdeling om etter- og videreutdanning av øvrige ansatte.

- Skolene er en del av IA-avtalen og arbeider aktivt for et godt arbeidsmiljø og økt nærvær.

- Kommunestyret behandler hvert år i tråd med opplæringsloven § 13.10, en tilstandsrapport for de kommunale grunnskolene i Songdalen.

Fokuserte oppgaver skoleåret 2015-2016

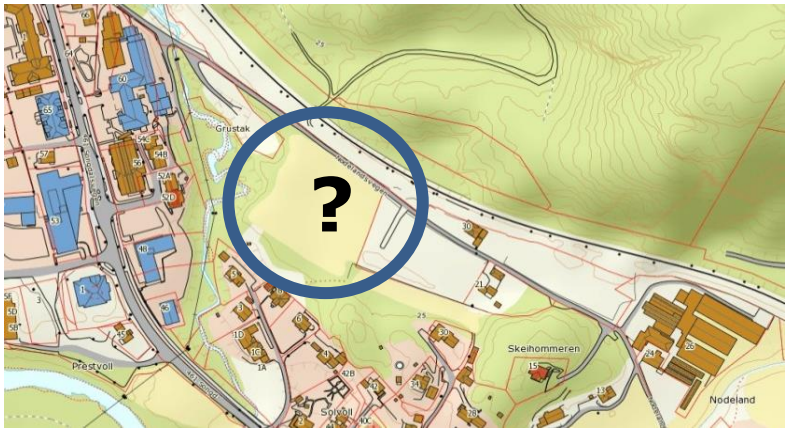

Kommunestyret vedtok i juni 2014 bygging av ny barneskole på Vollan som erstatning for Rosseland skole. I løpet av skoleåret har det vært gjennomført prosesser med reguleringsarbeid for skoletomten. Utover våren 2016 viste kostnadsoverslag at utbyggingen ble langt dyrere enn tidligere antatt. Rådmannen anbefaler derfor at kommunestyret utsetter videre behandling i ett år for å få et fullstendig kostnadsbilde over utbyggingen, samt vurdere andre alternativer enn utbygging på Vollan. Oppdaterte tall for elevtallsutviklingen viser at det ikke lenger er påkrevet med en snarlig bygging av ny skole.

Med det statlige programmet **Kompetanse for kvalitet** og strategien **Lærerløftet** vil regjeringen styrke den faglige kompetansen til dagens lærere i grunnskolen. Det innebærer skjerpede krav for å undervise i matematikk, norsk og engelsk. I løpet av de neste 9 årene må kommunen sikre at alle lærere har formell studiekompetanse i fag de skal undervise i. Staten legger inn betydelige midler til finansiering av videreutdanningen. Kommunen og den ansatte som skal ta videreutdanning, må også ta noe av kostnaden. Skoleåret 2014-2015 var det 5 lærere i Songdalen som gjennomførte videreutdanning gjennom det statlige programmet. Skoleåret 2015-2016 var det i alt 8 lærere som deltok. Kommende skoleår har 4 lærere søkt om og fått plass i videreutdanningsprogrammet. Skolene er nå i gang med en fullstendig kartlegging av alle fast ansatte læreres kompetanse. Kartleggingen vil bli et nyttig verktøy i planleggingen av videreutdanningsløpet for aktuelle lærere.

Det statlige programmet **Skolebasert kompetanseutvikling (SKU)** i regi av Utdanningsdirektoratet er rettet inn mot ungdomstrinnet. Finsland skole og Songdalen ungdomsskole har deltatt sammen med ungdomsskolene i Vennesla, Mandal og Lyngdal. Selve programmet er avsluttet fra Udir sin side, men læringen og metodikken i programmet vil bli videreført i annen kompetanseheving i skolene.

Alle skolene, sammen med barnehagene og PPT, deltar i satsingen **Inkluderende læringsmiljø (IL)** i regi av kommunene Knutepunkt Sørlandet med unntak av Kristiansand og Birkenes. Satsingen er forankret på ledernivå i kommunen, både politisk og administrativt, og er skolenes hovedsatsing i årene fremover. Tidsrammen for satsingen er 2020.

Det overordnede målet er et inkluderende læringsmiljø, med inkludering som ideal og grunnlag for praksis:

- Barn, unge og voksne har absolutt verdi
- Vi har tro på at alle vil og kan lære
- Vi møter alle med forventning, åpenhet og nysgjerrighet
- Alle opplever tilhørighet i fellesskapet
- Vi gir alle muligheter for deltakelse i fellesskapet
- Mangfold betraktes som en rik mulighet til å støtte læring og deltakelse for alle barn og unge

Det er satt opp tre effektmål for satsingen:

1. Barnehagen og skolen har et inkluderende læringsmiljø som fremmer trygghet, helse, trivsel og læring.
2. Læringsmiljø i barnehage og skole er under kontinuerlig utvikling til fordel for alle barn og unges sosiale og faglige læringsutbytte.
3. Redusere omfanget av segregerende tiltak

Ut over de store omfattende satsingene deltar alle skolene i ulike lærende fagnettverk i regi av Pedagogisk senter. Fagnettverkene er verdifulle og helt nødvendige møtearenaer for lærere fra kommunene i Knutepunkt Sørlandet. Skolene i Songdalen deltar i 8 slike nettverk innen norsk, matematikk, engelsk, småskolepedagogikk og bibliotek.

Arbeidet mot mobbing prioriteres høyt på skolene og alle skolene har en handlingsplan mot mobbing.

Kommunene i Knutepunkt Sørlandet samarbeider innen oppvekstsektoren på kommunalsjefsnivå for å samordne det interkommunale arbeidet innen oppvekst. For skolesektoren er dette svært nyttig med tanke på samarbeid om de store utviklingstiltakene på skolefeltet. Under oppvekstnettverket er det et eget skolenettverk. Det ledes for tiden av Songdalen.

Ekstern skolevurdering er et program for helhetlig vurdering av skolens praksis på et nærmere angitt satsingsområde. Skolevurderingen gjennomføres i regi av Skolenettverket. Alle skolene gjennomfører skolevurdering hvert 5. år. Høsten 2015 hadde Songdalen ungdomsskole ekstern vurdering med tema Praktisk og variert undervisning som fremmer læring.

Alle skolene deltar i **Trivselsprogrammet** som har som målsetting å forebygge mobbing og skape et godt elevmiljø gjennom organisert fysisk aktivitet i friminuttene.

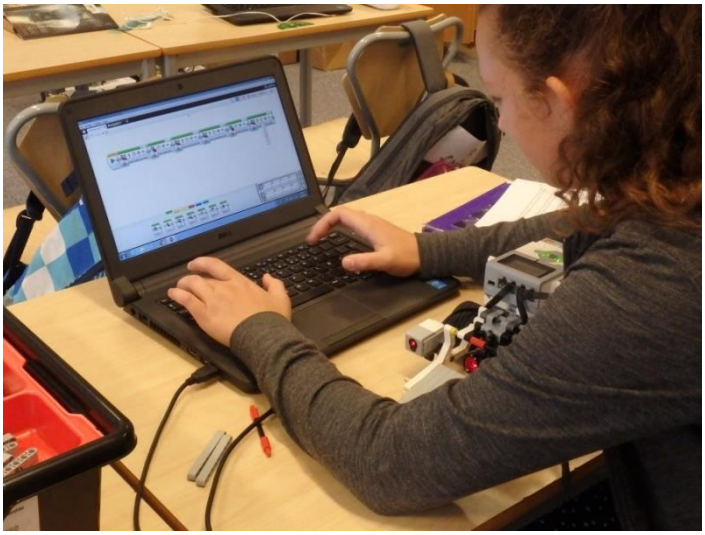

Skolene blir gradvis utrustet med digitale klasserom. Det er likevel ennå et stykke igjen før vi kan si at Songdalen er helt på høyde med utviklingen. Det er særlig innen teknologiutvikling og lærerkompetanse vi har utfordringer. IT-avdelingen i Kristiansand hevder at omløpstiden for en datamaskin må beregnes til maksimalt 4 år. Med nærmere 800 elever og 100 ansatte sier det seg selv at bare ordinær utskifting av hver 4. maskin hvert år er en betydelig kostnad. Dertil kommer arbeidet med drift og programvare, samt kostnadene med lisenser.

Utviklingen på programvaresiden utfordrer skolene og lærerne kontinuerlig på IT-kompetanse og metodikk i undervisningen. Enn så lenge har vi ikke valgt å satse på fullskalabruk av nettbrett som plattform i undervisningen. Det er en viss utprøving i regi av lærere som er særlig motivert for å prøve dette ut.

Alle skolene har egen hjemmeside som er hovedkontakten mellom skolen og hjemmet. Alle som er interessert i å følge med på hva som skjer på den enkelte skole kan abonnere på hjemmesiden til skolen. Ved å søke i «min skole» i en nettleser, finner en alle skolene i Songdalen. Det er også link til skolenes hjemmesider fra kommuneportalen til Kommunen.

Det skoleadministrative systemet **Visma Flyt** ble tatt i bruk høsten 2013, og har vært en ubetinget suksess. Systemet blir stadig utvidet med nye moduler. Høsten 2015 ble det åpnet en foreldremodul i programmet. Kommunestyret har vært opptatt av at skolene følger opp med informasjon og opplæring til foreldrene, slik at dette blir et nyttig verktøy for dem også.

Det er satt i gang arbeid med planlegging av utbygging og tilrettelegging for funksjonshemmede elever på Finsland skole. Et eventuelt behov for utbygging vil bli tatt inn i neste års investeringsprogram.

Prosjekt lyttevenn, der godt voksne med mye livserfaring hjelper til med leseopplæringen som lyttere, er en stor suksess på alle barneskolene i kommunen. Lyttevennene, som organiseres gjennom Frivillighetssentralen, gir entydig positive tilbakemeldinger på dette tiltaket. Skolene er også meget fornøyd og takknemlig for dette verdifulle bidraget fra besteforeldregenerasjonen i Songdalen.

Songdalen er med i den kulturelle skolesekken, der vi får tilbud om kulturelle tiltak og noe økonomisk støtte. Gjennom Rikskonsertene får skolene minimum to ganger i året tilbud om konserter.

Songdalen får mange nye innbyggere fra ulike land og kulturer. Det er en stor ressurs for skolesamfunnet. Barn som vokser opp i vår kommune får venner fra hele verden og lærer om mange ulike kulturer. Men det gir også skolen utfordringer.

Alle minoritetsspråklige elever har ved behov, rett på særskilt språkopplæring til de behersker norsk godt nok til å følge ordinær undervisning. Denne retten gjelder alle minoritetsspråklige elever, uavhengig av status ved tilflytting til kommunen.

Songdalen har langt flere minoritetsspråklige elever enn kommuner vi sammenlikner oss med. Det er i underkant av 90 elever i Songdalen som får særskilt språkopplæring. Hver 3. elev på Tunballen skole, og hver 4. elev på Songdalen ungdomsskole har et annet morsmål enn norsk. På Tunballen er det elever fra mer enn 30 språkgrupper.

Det er svært strenge kriterier for å få tilbud om særskilt språkopplæring i Songdalen. Likevel får 8,2 prosent av elevene slik undervisning. Tilsvarende tall for Søgne er 2,6. I Vennesla gis tilbudet til 3,9 prosent, og i Kristiansand er andelen 6,7 prosent. Selv om skolene og lærerne gjør en stor innsats for å møte behovene til disse elevene, er ressurser, både økonomisk og faglig, en stor utfordring.

Det er grunn til å forvente at en stor andel av elevene i Songdalen fortsatt vil være minoritetsspråklige. Skal en lykkes med god integrering og et vellykket skoleløp, både i grunnskolene og videregående skole, er god og rask språkopplæring avgjørende.

Noen elever har tilleggsvansker som følge av lite sammenhengende skolegang tidligere i livet. Noen barn er også traumatiserte. Det krever i noen tilfeller omfattende tilrettelegging og samarbeid med andre kommunale etater, ut over selve språkopplæringen.

Høsten 2015 ble svært mange minoritetsspråklige barn bosatt i Songdalen. Derfor er det opprettet egne mottaksklasser på Tunballen skole og Songdalen ungdomsskole. Signalene er at det fortsatt blir bosatt mange nye barn i kommunen fremover.

Det store antallet minoritetsspråklige elever slår ut på resultater i nasjonale prøver, ved standpunkt- og eksamenskarakterer, og ved gjennomføringsgrad i videregående skole. Det må tas med i betraktning når en skal lese resultatene. Det er også en klar indikasjon på at denne elevgruppen har behov for ekstra hjelp og støtte utover ordinær klasseundervisning.

Skolestrukturen i Songdalen

Songdalen har i alt 4 kommunale skoler og en friskole. Rektorene ved de fire kommunale skolene er enhetsledere med budsjett- og personalansvar i linje under rådmannen. Den interne samordningen på skolefeltet i kommunen og kontakt ut av kommunen er lagt til tjenestesjef og skolefaglig ansvarlig.

Skoler:

- Finsland skole 1.-10. trinn og SFO
- Songdalen ungdomsskole 8.-10. trinn
- Tunballen skole 1.-7. trinn og SFO
- Rosseland skole 1.-7. trinn og SFO
- Songdalen kjøper skoleplass i Søgne og Kristiansand for elever med særskilt behov.
- Songdalen har skolebarn plassert i fosterhjem i andre kommuner.
- Oasen skole Birkelid 1-10 skole. Skolen rekrutterer elever fra Songdalen og nabokommunene. Ca. 80 elevene kom fra Songdalen skoleåret 2015-2016.

Sentral og lokal styring av skolesektoren

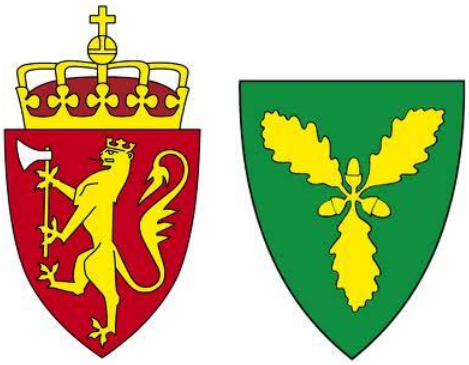

Staten styrer skolesektoren gjennom opplæringsloven og forskrifter til opplæringsloven. Elevenes rettigheter er i loven ivaretatt gjennom krav til omfang, faginnhold, individuell tilpasning og spesialundervisning, vurdering, skolemiljø, medbestemmelse, kvalitetssikring, skyss, gratis skolegang og krav til kvalifisert utdanning for de som underviser.

Fylkesmannen utfører på vegne av staten tilsyn med skolene og er klageinstans for individrettede forvaltningsvedtak som fattes i kommunen.

Kommunen, det vil i siste instans si kommunestyret, er skoleeier og har ansvar for at skolen drives i tråd med lovverket, og at det er tilstrekkelige økonomiske rammer til en forsvarlig drift.

Brukermedvirkning i skolen

Ved hver skole skal det være ulike brukerorganer.

Samarbeidsutvalget ved hver skole består av representanter fra foreldre, elever, lærere, andre ansatte og fra politisk nivå i kommunen. Rektor har møte- og talerett og er sekretær for utvalget. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg om alle saker som gjelder skolen, med unntak av saker som er unntatt offentlighet.

Skolemiljøutvalget er ganske likt samarbeidsutvalget i sammensetning, men elever og foreldre skal sammen utgjøre flertallet. Utvalget skal medvirke til et godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg i saker som gjelder skolemiljøet.

Elevrådet ved hver skole skal fremme fellesinteressene til elevene og arbeide for å skape godt lærings- og skolemiljø. Elevrådet kan også uttale seg og foreslå ting som gjelder nærmiljøet.

Foreldrerådet ved hver skole består av alle foreldre som har barn på skolen. Foreldrerådet velger et arbeidsutvalg, som igjen velger to representanter til samarbeidsutvalget. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og medvirke til at foreldrene tar aktivt del i arbeidet med å skape et godt skolemiljø.

Kommunalt foreldreutvalg er en frivillig ordning der foreldrene ønsker det. I Songdalen velger foreldreutvalget ved hver skole representanter til det kommunale foreldreutvalget.

Sammenlikning med andre kommuner

Samarbeidet i knutepunktkommunene innebærer blant annet å sammenlikne Kostra-tallene. Gjennom et slikt samarbeid kan en se på forskjeller og likheter mellom kommunene. Noen forskjeller er naturlige ut fra størrelse og befolkningsstruktur. Andre forskjeller kan si noe om hvordan kommunene prioriterer ulikt, og kan være nyttige innspill i den interne prioriteringen i kommunen. Oversikten viser sentrale nøkkeltall for skolesektoren.

Kostratall juni 2016	Songdalen	Søgne	Vennesla	Kr.sand	Birkenes	Lillesand	Iveland	Kom.gr 10
Netto driftsutgifter per innbygger 6-15 år	85063	77174	86593	790420	93250	83514	140599	86741
Netto driftsutgifter til SFO per innbygger 6-9 år	1362	93	4482	3076	1143	-	3571	3684
Utgifter til inventar, utstyr og fritt skolemateriell	3038	2119	2061	2375	1887	1411	4542	2520
Andel elever i kommunens skoler	85,6	88,0	99,1	95,0	94,9	95,5	100	95,3
Andelen elever som får skyss	48,6	17,2	26,5	10,2	32,6	23,2	61,8	38,9
Andel elever som får særskilt norskopplæring	8,2	2,6	3,9	6,7	1,5	1,9	5,1	5,5
Andel elever 6-15 år som får spesialundervisning	9,6	7,7	10,1	6,6	10,5	6,0	10,8	8,3
Andel timer spesialundervisning	16,6	22,6	18,1	18,1	18,0	10,5	13,5	18,3

- Netto driftsutgifter viser netto driftsutgifter til grunnskole fordelt på alle innbyggere 6-15 år, etter at tilskudd fra staten og eventuelle andre inntekter er trukket fra. Til tross for en kostbar skolestruktur og mange minoritetsspråklige elever, bruker Songdalen forholdsvis mindre på undervisning enn kommuner det er naturlig å sammenlikne seg med.

- Netto driftsutgifter til SFO i Songdalen er lave. Det skyldes et lavt kommunalt tilskudd, men like høy foreldrebetaling som i de andre kommunene. Utgiftene reflekterer kvaliteten på tilbudet.

- Skolenes utgifter til inventar, utstyr og fritt skolemateriell har tatt seg opp i forhold til tidligere år. Det skyldes i første rekke økt ramme til IKT i skolen.

- Andelen elever i kommunale skoler er lavt i Songdalen. Grunnen er at mange elever fra Songdalen går i friskoler.

- Andelen elever som får skoleskyss reflekterer kommunens utstrekning og skolestruktur. Kommunen har store skoleskysskostnader.

- Andelen elever som får særskilt språkopplæring er høyt i Songdalen. Det henger sammen med at det er svært mange minoritetsspråklige elever i Songdalen. Kommunen er blant de kommuner i Norge med høyest andel av minoritetsspråklige elever. Kostnadene med denne undervisningen må, med enkelte unntak, tas av skolenes generelle ramme. Skolene gir tilbakemelding på at det er meget utfordrende å dekke behovet til denne elevgruppen på en tilfredsstillende måte, uten at det går ut over annen tilpasset undervisning.

- Det er en jevn nedgang i andelen elever som får spesialundervisning og ressurser til dette, men kommunen ligger ennå høyt. Det er en viss sammenheng mellom spesialundervisning og andelen minoritetsspråklige elever. Selv om andelen elever med spesialundervisning er høyere enn vi ønsker, er andelen timer til spesialundervisning lavt. Det viser at de elevene som får spesialundervisning får relativt få timer i gjennomsnitt.

Nøkkeltall for skolene i Songdalen

Historiske nøkkeltall	2011	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Antall elever i kommunale skoler	759	786	768	753	792
Årsverk for undervisningspersonale	73,5	71,42	73,46	74,2	69,7
Årsverk fagarbeidere/assistenter	9,2	9	10,35	13	11,3
Elever fra Songdalen på Oasen skole	73	67	72	69	79

- Antall elever har vært nedadgående i flere år, men det blir sannsynligvis en liten økning i årene fremover. Økningen er mindre enn det som lå inne i tidligere prognoser, og gjør det mindre påkrevet å øke skolekapasiteten de nærmeste årene.

- Antall årsverk undervisningspersonale og årsverk assistenter og fagarbeidere har gått noe ned siste år. Tallene er hentet fra GSI-rapporteringen 1.10.2015, og fanger ikke opp den styrkingen som er kommet etter den tid. Ved utgangen av skoleåret var antall ansatte på linje med foregående år.

- Antall elever på Oasen skole har vært relativt stabilt de siste årene. Økningen i antall elever i 1. klasse som begynner på Oasen skole, kan indikere at det blir økt elevtall fra Songdalen til Oasen i årene fremover.

Spesialundervisning og særskilt språkopplæring i kommunale skoler	2011	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Andelen elever som får spesialundervisning	10	12,2	11,4	10,3	9,6
Andelen timer til spesialundervisning	20,5	21,6	21,0	18,2	16,6
Antall elever særskilt språkopplæring	57	54	59	69	72

- Det er en forsiktig nedgang i antall elever som får spesialundervisning og ressurser til dette. På bakgrunn av antall oppmeldinger for neste skoleår, vil det bli en ytterligere nedgang skoleåret 2016-2017. Det er i tråd med målsettingen i IL-satsingen.

- Songdalen har som tidligere nevnt, svært mange elever med minoritetsspråklig bakgrunn. Det gir seg utslag i behovet for særskilt språkopplæring. Tilbakemelding fra skolene er at det er denne delen av skoletilbudet som det er mest grunn til bekymring for omfanget av. Det forventes en økning i både antall elever og behov for ressurser.

Nøkkeltall 2015-2016	Finsland	Rossel.	SUS	Tunb.	Sum
Antall elever	143	125	185	339	792
Årsverk for undervisningspersonale	12,8	9,3	20,3	27,3	69,7
Årsverk assistenter/fagarbeidere	3,13	2,45	1,85	4,1	11,3
Årsverk administrasjon og ledelse	1,5	1,35	1,6	2,7	7,15
Årsverk merkantile	0,55	0,5	1,0	1,0	3,05

- Tunballen skole er klart størst av alle skolene i Songdalen.

Læringsmiljø

Det første målet kommunestyret har satt opp som mål for skolene er at alle barn opplever å lykkes hver dag. Indikatorene for måloppnåelse er at ved resultat av mobbing, trivsel, motivasjon og faglig veiledning i elevundersøkelsen skal gjennomsnittet de tre siste årene være bedre enn de tre foregående årene. Resultatene vektes mot nasjonalt nivå.

Tabellene under viser resultatene fra og med skoleåret 2011-2012 til og med skoleåret 2015-2016. Topp skår er 5, men for mobbing er lave skår uttrykk for lite mobbing.

Utdanningsdirektoratet har endret benevnelsen på flere av indikatorene. Derfor blir det vanskelig å sammenlikne fra år til år. Sosial trivsel er fjernet og indikatoren motivasjon er erstattet av mestring. Likevel gir svarene på elevundersøkelsen en god indikasjon på om kommunen er på rett vei eller ikke.

7.trinn	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	Nasjonalt 15-16
Mobbing	1,3	1,5	1,2	1,2	1,3	1,2
Støtte fra lærerne			4,4	4,4	4,5	4,4
Mestring	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

10.trinn	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	Nasjonalt 15-16
Mobbing	1,5	1,5	1,3	1,1	1,1	1,2
Støtte fra lærerne			3,7	3,9	3,8	4,0
Mestring	3,6	3,5	3,4	3,7	3,8	4,0

Resultatene for barnetrinnet i Songdalen er på gjennomsnittet av nasjonalt nivå. For ungdomstrinnet er resultatene stabile. Spesielt gledelig er resultatene for mobbing på 10. trinnet som holder seg under nasjonalt nivå to år på rad.

Alle skolene har egne handlingsplaner mot mobbing. Planene blir gjennomgått og revidert hvert år. Det blir mer og mer fokus på nettmobbing via mobil og internett. Dette er et område det er svært utfordrende å avdekke mobbing på. Her er skolene helt avhengig av et godt samarbeid med hjemmene.

Nasjonale prøver i engelsk, lesing og regning

Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidslivet.

I de nasjonale prøvene rapporteres det på resultater i lesing, regning og engelsk på 5. og 8. trinn.

I *lesing* skal elevene vise at de kan finne informasjon, forstå og tolke, samt reflektere over og vurdere teksters form og innhold. Oppgavene i *regning* dekker områdene tall, måling og statistikk. I *engelsk* skal elvene finne informasjon, forstå innholdet i tekster og bruke engelskspråket. Kravet til refleksjon og forståelse øker fra 5. til 8. trinn.

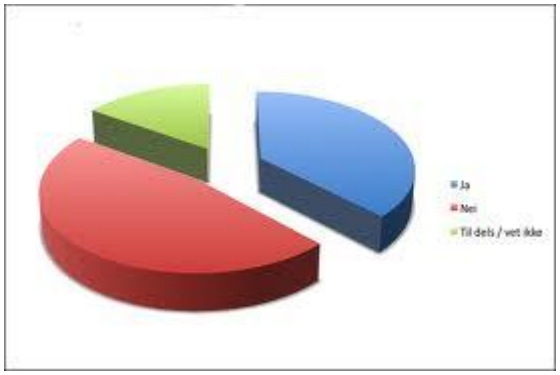

Nasjonale prøver 2015-2016

Utdanningsdirektoratet har lagt om modellen for rapporteringen på resultater i nasjonale prøver. Skalaen som før gikk fra 1-5, er nå erstattet av et diagram som viser gjennomsnittet av elevenes skalapoeng, og usikkerheten knyttet til dette gjennomsnittet. De fargede søylene viser intervallet på skalaen der 60 prosent av elevene befinner seg, og er et mål for spredningen i resultatene. Den svarte firkanten i diagrammet viser gjennomsnittlig resultat. De svarte strekene viser usikkerheten knyttet til resultatene. Resultatene blir som før fordelt på 3 og 5 mestringsnivåer på henholdsvis barne- og ungdomstrinnet. Omleggingen av rapporteringen gjør at det blir vanskelig å sammenlikne med skoleårene før 2014-2015, men gir for fremtiden et bedre grunnlag for å sammenlikne egne resultater over tid.

Resultatene for 5. trinn

Utdanningsdirektoratet har ikke oppgitt spredningen på resultatene (gult felt) for Songdalen dette skoleåret. Gjennomsnittet fremkommer likevel i den svarte firkanten. Resultatene for 5. trinn viser at Songdalen ligger innenfor marginene på snittet i lesing og engelsk, men under i regning.

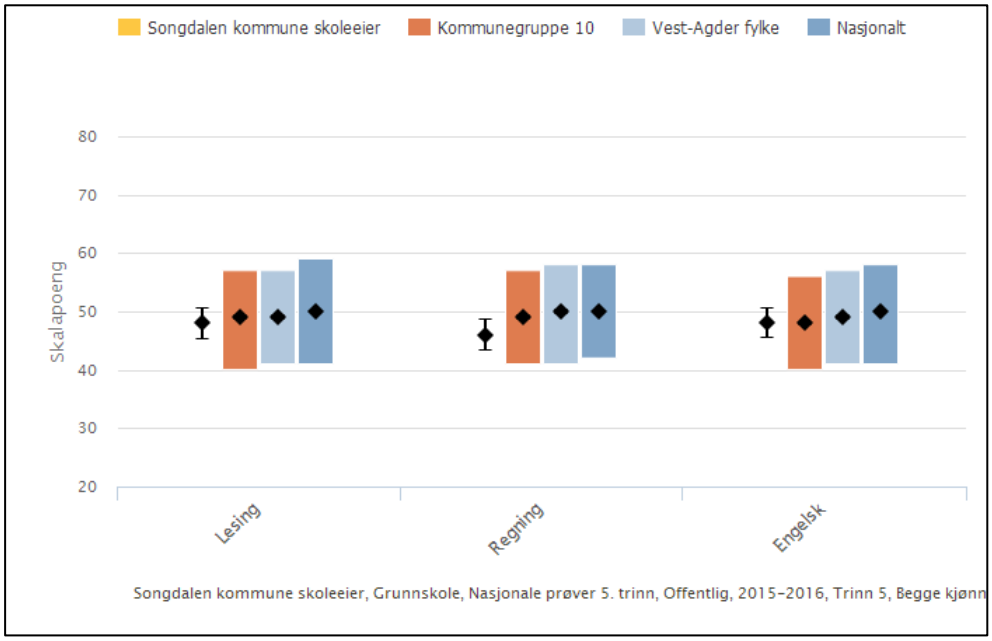

Resultatene på 5. trinn fordelt på mestringsnivå

På 5. trinn fordeles resultatene i nasjonale prøver seg på tre mestringsnivåer. De nasjonale resultatene fordeler seg prosentvis tilnærmet 25-50-25. Profilen til Songdalen viser at vi i både lesing, regning og engelsk har en større gruppe på mestringsnivå 1 enn de vi sammenlikner oss med. Forklaringen henger delvis sammen med den tidligere nevnte store andelen minoritetsspråklige elever. Utfordringen til skolene er å hjelpe de svakeste elevene, samtidig som flere middels presterende elever løftes opp ett nivå.

Mestringsnivå lesing 5. trinn

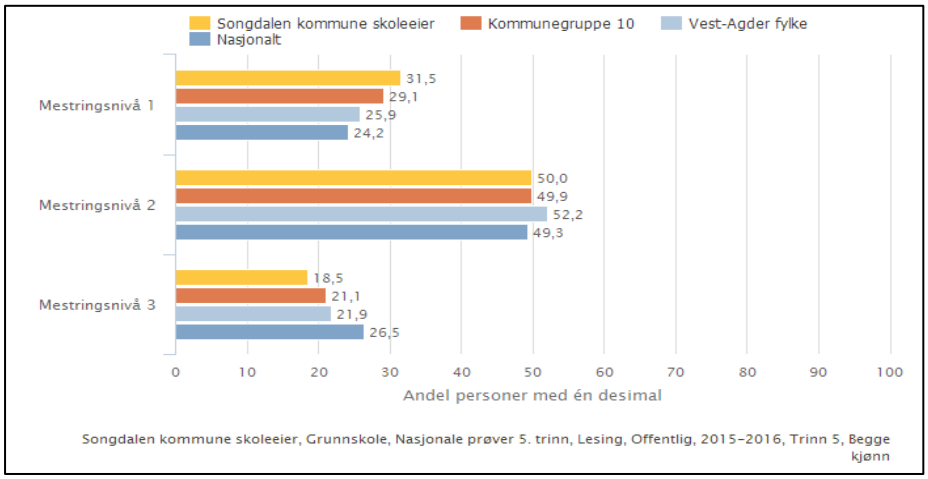

Mestringsnivå regning 5. trinn

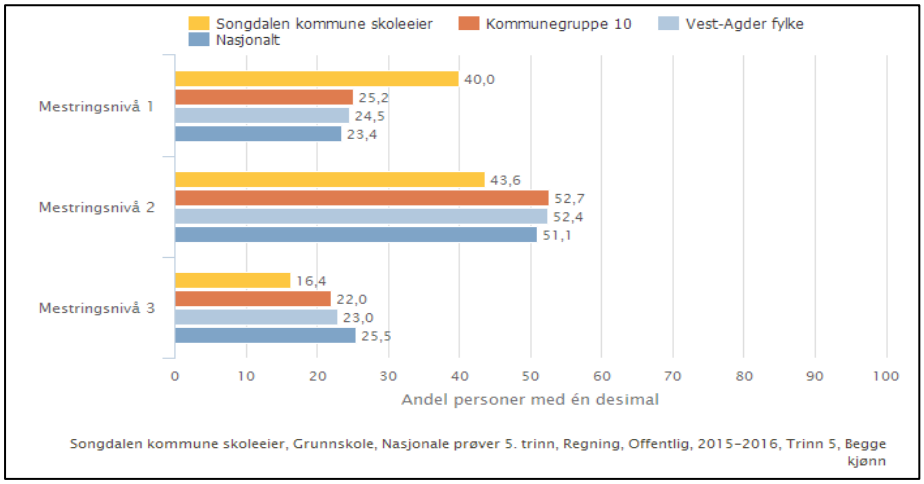

Mestringsnivå engelsk 5. trinn

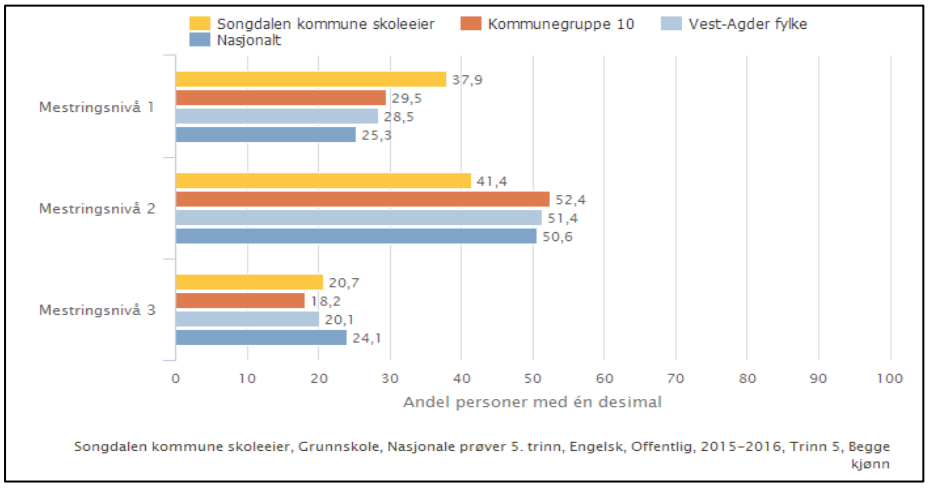

Resultatene for 8. trinn

På 8. trinn fordeles resultatene i nasjonale prøver seg på 5 mestringsnivåer. Resultatene viser at i lesing og regning ligger Songdalen noe under snittet, mens resultatene i engelsk er på snittet med kommunegruppe 10.

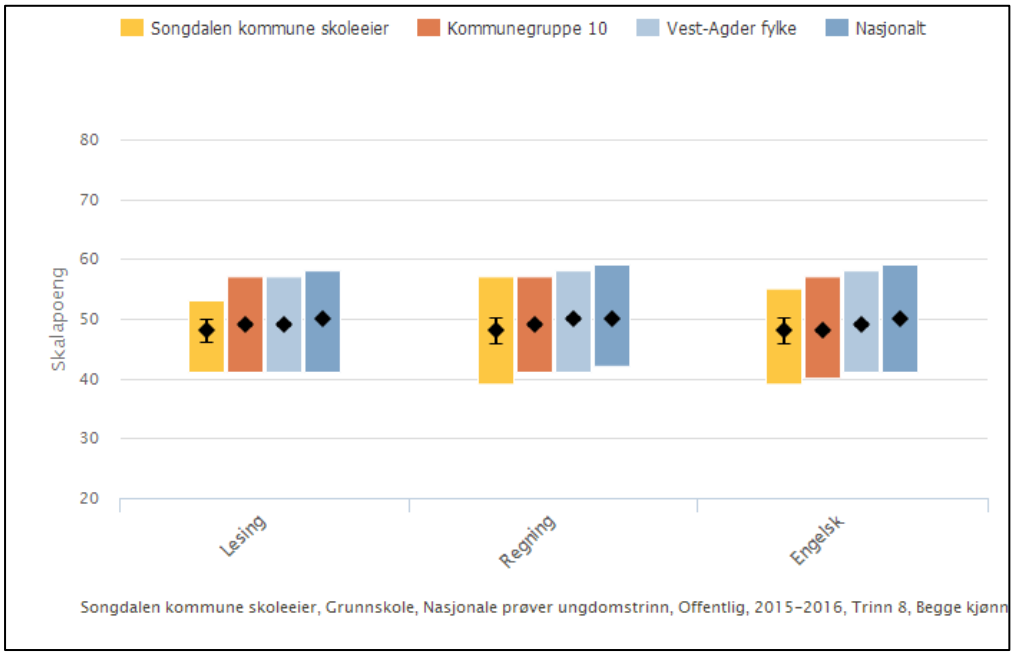

Resultatene for 8. trinn fordelt på mestringsnivå

Nasjonale fordelingen på mestringsnivå ligger prosentvis tilnærmet på 10-20-40-20-10. Profilen til 8. trinn i Songdalen viser stort sett de samme utfordringene som på barnetrinnet.

Mestringsnivå lesing 8. trinn

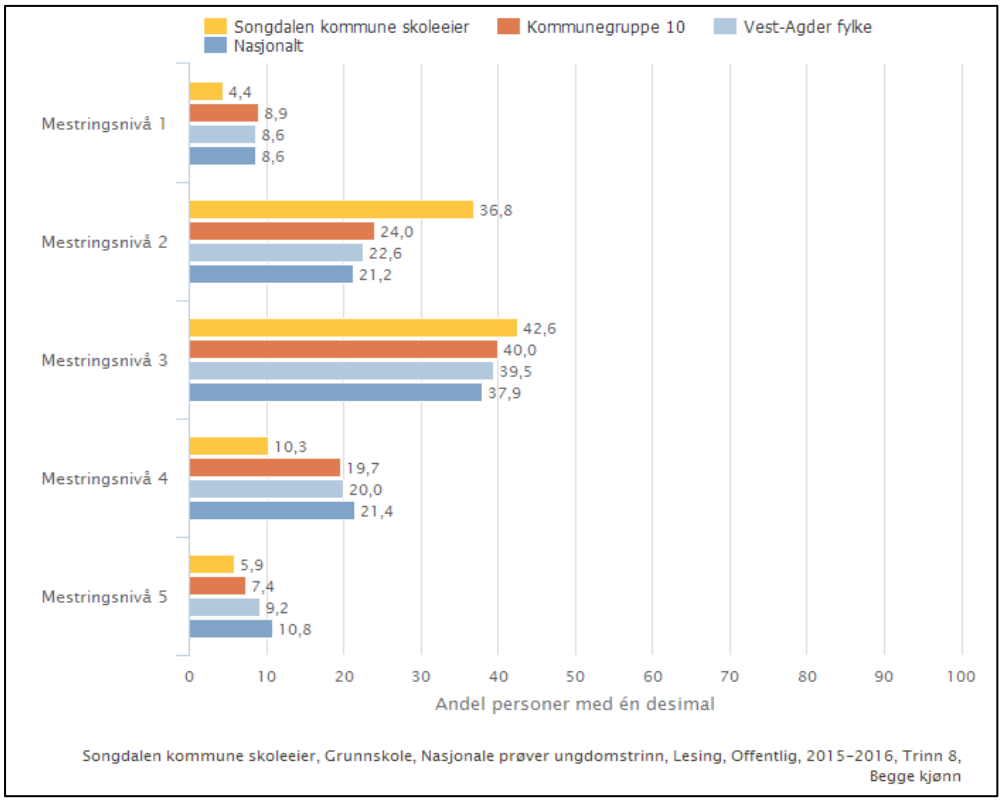

Mestringsnivå regning 8. trinn

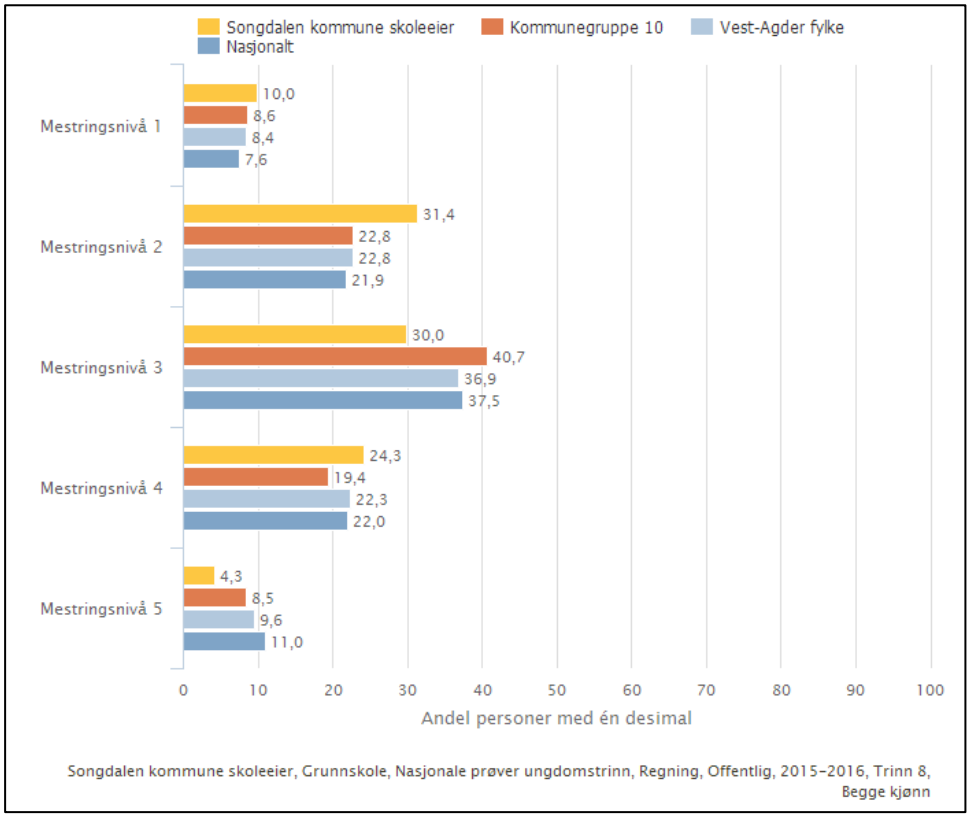

Mestringsnivå engelsk 8. trinn

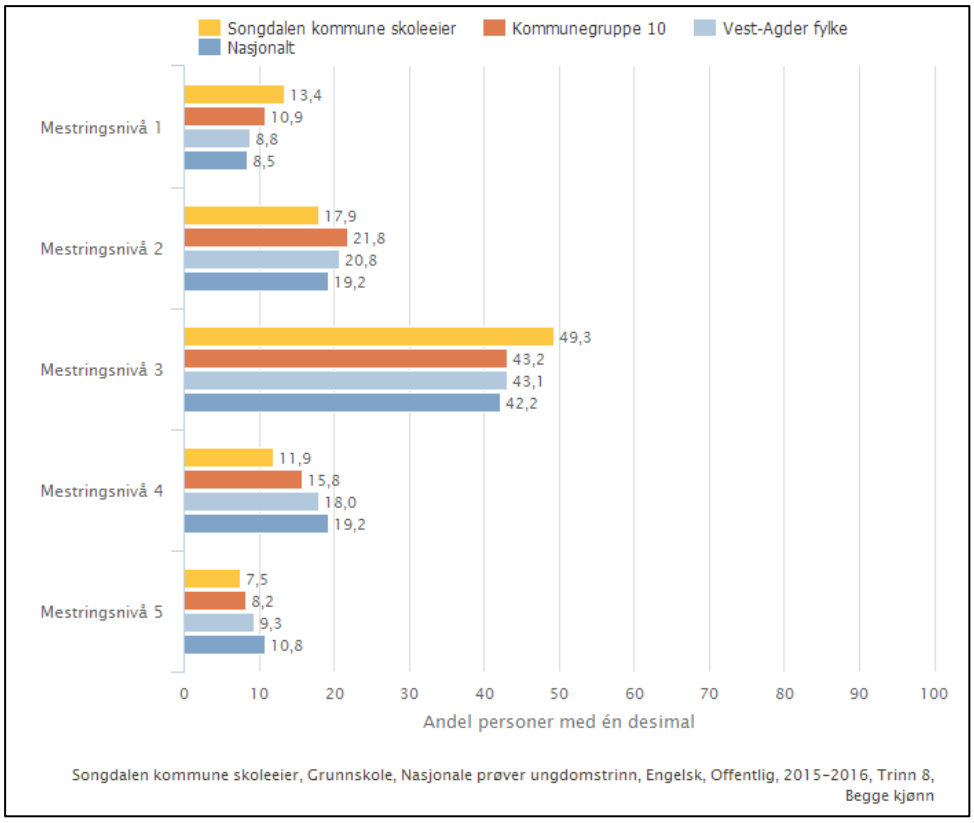

Standpunkt- og eksamenskarakterer

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen utgjør sluttvurderingen etter 10. trinn i grunnskolen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i de ulike fagene. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Karakterskalaen er 6-delt, fra 1 som uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget, til 6 som uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget.

Det rapporteres på følgende resultatindikatorer i tilstandsrapporten:

- standpunktkarakterer i norsk hovedmål, matematikk og engelsk
- eksamenskarakterer i norsk hovedmål, matematikk og engelsk

Standpunkt	2012	2013	2014	2015	2016	VA 2016
Engelsk	3,6	3,4	3,7	3,7	3,8	3,9
Matematikk	3,4	3,0	3,2	3,1	3,4	3,6
Norsk h.mål	3,8	3,5	3,7	3,4	3,7	3,8

Standpunktkarakterene for elevene i Songdalen ligger noe lavere enn gjennomsnittet for Vest-Agder, men det er en fremgang i alle tre fagene

Eksamen	2012	2013	2014	2015	2016	VA 2016
Engelsk	3,5	3,4	3,2	3,9	-	3,4
Matematikk		2,6	2,7	2,8	3,1	3,4
Norsk h.mål	3,4	2,5	-	3,1	3,3	3,4

Eksamensresultatene for 2016 viser en fremgang. Det må tas med i betraktningen at elevgrunnlaget er lite, så enkeltresultater kan slå sterkt ut.

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Grunnskolepoeng regnes ut som et gjennomsnitt av karakterene på vitnemålet og ganges med 10. Det er grunnskolepoengene som danner utgangspunkt for inntaket til videregående skole.

G.sk.poeng	2012	2013	2014	2015	2016	VA 2016
Gjennomsnitt	38,1	35,0	39,9	39,6	38,4	40,7

Gjennomsnitt grunnskolepoeng for elever fra Songdalen har gått ned fra de to foregående årene. Forhold som tidligere omtalt i rapporten er noe av forklaringen.

Elevene fra Songdalen konkurrerer med elever fra Søgne og Kristiansand om plasser i videregående skole. Der er grunnskolepoengene på henholdsvis 40,9 og 42,0. Bakgrunnstallene viser stor spredning i grunnskolepoeng. Ikke overraskende er det i gruppen minoritetsspråklige elever resultatene er svakest. Det er også i denne gruppen frafallet i videregående er størst. Igjen blir vi minnet om at tidlig innsats for disse elevene er viktig med tanke på et helhetlig skoleløp og senere yrkesdeltakelse.

Gjennomføring og overgang til videregående skole

Alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring. Kompetansebeviset skal sikre mulighet for videre studier eller deltakelse i arbeidslivet. Overgang til videregående skole kan være en indikator for hvor godt elevene er motivert eller skikket for å fullføre opplæring i videregående skole.

Tallene viser prosentvis hvor mange elever som er registrert i videregående opplæring samme året som de har avsluttet grunnskolen. Tallene sier ikke noe om hvor mange som fullfører videregående skole.

Gjennomføring	2011	2012	2013	2014	2015
Prosent	98,9	100	96,5	100	-

Det er ikke oppgitt tall for 2015, fordi tallgrunnlaget er så lite at enkeltelever kan identifiseres.

System for oppfølging (internkontroll)

Opplæringsloven § 13-10 krever at det er et eget system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til opplæringsloven blir fulgt.

Skolene i Songdalen har en egen kvalitetssikringsplan for dette, og rektorene rapporterer til skolefaglig ansvarlig hvert år. I rapporten gis det tilbakemelding på kontroll mot opplæringsloven, forskrift om fag- og timefordeling, læreplanarbeid, skolevurdering og at årsplan for kvalitetsvurdering blir fulgt.

Alle skolene i Songdalen, inklusiv Oasen, er godkjent etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler».

Tilstandsrapporten for 2015-2016 er rådmannens tilbakemelding til skoleeier, og er hjemlet i opplæringsloven. Det er et lovkrav at rapporten skal behandles i kommunestyret.

Personalopplysninger

	2012	2013	2014	2015
Antall årsverk alle ansatte i skolen	96,94	102,68	116,3	109,16

Antall årsverk gjelder alle i skolesektoren; renholdere, assistenter og fagarbeidere, merkantile, lærere og ledere. Det har vært en viss nedgang i antall årsverk fra 2014 til 2015. Noe av reduksjonen skyldes generell innstramning og redusert behov som følge av kjøp av elevplasser i andre kommuner.

	2012	2013	2014	2015
Sykefravær	4,7	6,3	5,6	6,2

Skolene rapporterer at langtidsfraværet i stor grad skyldes forhold uten tilknytning til arbeidsplassen. Måltallet for sykefravær var 6,0.

Økonomisk resultat 2015

	Regnskap	Reg. budsj.	Avvik
Brutto drift	101 190	95253	
Driftsinntekter	-18526	-11936	
Netto drift	82664	83317	-653

Skole- og budsjettåret følges ikke ad. Det gir store utfordringer for skolene å tilpasse seg endrede budsjettrammer midt i et skoleår.
Skolebudsjettet balanserte bra i 2015 til tross for store utfordringer. Ved 1. tertial ble skolesektoren tilført økt ramme på 2 millioner. Det var helt nødvendig for å opprettholde en forsvarlig drift. Mindreforbruket skyldes i hovedsak redusert refusjonskrav fra andre kommuner.

Utfordringer i årene som kommer

- Vedtaket om å bygge ny skole ved Vollan som erstatning for Rosseland skole er utsatt med inntil ett år. Årsaken er at beregnede kostnader med utbygging er langt høyere enn først antatt. Utfallet av utsettelsen er uvisst.
- Resultatene på nasjonale prøver, standpunktkarakterer og eksamen er ikke på nivå med målene til kommunen, selv om det er en viss fremgang å spore. Tatt i betraktning det høye antallet minoritetsspråklige elever med stort behov for språkopplæring, kan vi slå fast at det gjøres et godt læringsarbeid i skolene i kommunen. Det er likevel viktig å holde læringstrykket oppe. Språkopplæringen for minoritetsspråklige må styrkes både i omfang og innhold.
- Tunballen skole og Songdalen ungdomsskole utvikler seg til å bli mottaksskoler for hhv. barnetrinnet og ungdomstrinnet. Det blir viktig å holde på og videreutvikle kompetansen skolene har opparbeidet seg på dette feltet.
- Stortinget har vedtatt minimumskrav til formell utdannelse for å undervise i de fleste fag i grunnskolen. Kravet har tilbakevirkende kraft. Det innebærer at lærere som tidligere hadde kompetansen sin godkjent, ikke lenger får den godkjent. I løpet av de neste 9 årene må dette være på plass.
- Knutepunktsamarbeidet på skolefeltet er grunnfestet og til stor nytte for det pedagogiske utviklingsarbeidet. Det blir viktig å holde fast ved dette arbeidet på tross av uro rundt kommunesammenslåing.
- Arbeid mot mobbing får økt oppmerksomhet.
- Holde tritt med IKT-utviklingen i skolesektoren.
- Godt og likeverdig tilbud til elever særskilte behov for tilrettelegging.
- Flere elever gjennomfører videregående skole.

FINSLAND SKOLE

Skolens administrasjon:

Rektor: Per-Arthur Romberg Hanssen

Ass. rektor: Torhild Finsådal

Sekretær: Sigrun Sæbø

Skolens visjon:
«På jakt etter trivsel og læring».

Adresse:	Dynestølveien 9, 4646 Finsland
Telefon:	38 18 00 23
E-post:	finsland.skole@songdalen.kommune.no

Klassetrinn:	1 - 10
Ant. elver:	143
Ant. årsverk	19,3
Budsjett 2015:	13 552 500
Rådgiver:	Terje Utsogn

Sosiallærer:	Bjørn Egil Hultin
Spes ped:	Gyri L Pedersen
Leder SAU:	Ingrid Haugland
Leder FAU	Maria Puntervoll Dahle
Leder Elevråd:	Katrine Haugland

UTVIKLINGSOMRÅDER SKOLEÅRET 2015-16

1. SKOLEBASERT KOMPETANSEUTVIKLING
Fokus på klasseledelse og ferdigheter innenfor læring, undervisning og samarbeid.

2. INKLUDERENDE LÆRINGSMILJØ
Videreutvikling av «Inkluderende læringsmiljø», som har som målsetting å redusere omfanget av segregerende tiltak og skape et inkluderende læringsmiljø for alle elever.

3. SKOLE/HJEM-SAMARBEID
Fokus på samarbeid med foresatte, gjennom foreldremøter og arrangering av temakvelder.

4. TRADISJONELLE ”MERKEDAGER”
Gjennomføring av Aksjonsdag, Julefest og Vårfest.

ROSSELAND SKOLE

Skolens administrasjon:
Rektor: Ragnar Nøding
Assisterende rektor: Tim Kelly
Spes.ped.: Hege Nerbø
Sekretær: Ragnhild Ravnevand

Adresse:	Rosselandsveien 24, 4647 Brennåsen
Post:	Rosselandsveien 24, 4647 Brennåsen
Telefon:	38 18 25 95, 48 07 40 18
E-post:	rosseland.skole@songdalen.kommune.no
Hjemmeside:	http://www.minskole.no/ross
Klassetrinn:	1 – 7
Ant. elever:	125 pr 01.10.15
Antall årsverk:	19,66 inkl årsverk knyttet til gjesteelever
Budsjett 2014:	12 225 000
Leder SAU:	Steffen Nilsen
Leder FAU:	Steffen Nilsen
Leder elevråd:	Vår 2015: Magnus Knutsen Høst 2015: Mansor Khazhbikarov

Viktige begivenheter i 2015

- Karneval, alle
- Påskelunsj, felles
- 17. mai-markering, alle
- James fra Kenya
- Sommerfest i juni
- Skolestart ny 1. klasse
- Lego League, 5. og 6.
- da Vinci 5. og 6.
- Førjulsfest i desember
- Lesevenner hele året

SONGDALEN UNGDOMSSKOLE

Skolens administrasjon:

Rektor: Øystein Dybesland
Ass.rektor: Jorunn Knutsen Nøding
Sekretær: Anja Heskestad Dåsnes

Skolens visjon:
Alle elevene opplever å lykkes hver dag

Klassetrinn: 8 – 10
Ant. elever: 196
Antall årsverk: 32
Budsjett 2015: 19 284 000

Adresse: Nye Kirkevei 26, 4645 Nodeland
Post: Postboks 44, 4685 Nodeland
Telefon: 38 18 59 60
E-post: songdalen.ungdomsskole@songdalen.kommune.no

Rådgiver: Torhild Kittelsen
Sosiallærer: Ragnhild Andresen
Spes.ped.: Anne Grethe Ørsland
Leder SAU: Nataliya Signal
Leder FAU: Lars Øyna
Leder elevråd: Malene Hauan Jensen

Satsninger og ting å fortelle om fra 2015-16:

- Valgfaget Trafikk tilbys for elever på 10.rinn
- Prosjekt Inkluderende læringsmiljø fortsetter
- Praksisskole for studenter på ny lektorutdanning 8-13. To perioder av to uker høst og vår.
- Trivselsprogrammet fortsetter.
- Mottaksgruppe for mindreårige asylsøkere opprettet fra 01.01.16
- Gjennomført ekstern skolevurdering med tema Praktisk, variert og motiverende undervisning.
- Elever på 9.trinn har tatt eksamen i matematikk på 10.trinn, og elever på 10.trinn har fulgt videregående undervisning gjennom Den Virtuelle Matematikkskole

TUNBALLEN SKOLE

Tunballen skole

Skolens administrasjon:

Enhetsleder/rektor: Ruth Ringstad Kolnes

Ass. rektor 1 /avdelingsleder 1.-4.trinn og Sfo: Stein Morten Knutsen

Ass. rektor 2 /avdelingsleder 5.-7.trinn: Elin Knutsen

Sekretær: Hildur Kjær Rørheim (høst)

Skolens visjon:
Alle barn opplever å lykkes hver dag.

Adresse:	Tunballveien 21, 4645 Nodeland
Post:	Postboks 94, 4685 Nodeland
Telefon:	38 18 54 40
E-post:	tunballen.skole@songdalen.kommune.no

Klassetrinn:	1-7	Antall årsverk:	50,8
Ant. elever:	332	Budsjett 2015:	26 644 020

Sosionom:	Rune Haugene	Leder FAU:	Janniche Engmark
Sosiallærer:	Hanne Bay Gundersen	Leder Elevråd:	Marita Røyrås Fagerli
Spes.ped.:	Turid Mølland		
Leder SAU:	Janniche Engmark		

Fokusområder og viktige begivenheter fra 2015/16:

- Inkluderende læringsmiljø- forebygging av mobbing med fokus på aktiviteter i friminutt, trivselslederprogrammet, elevmegling, sosial kompetanse og klasseledelse.
- Vurdering for læring
- FN-dagen markeres med spesielt fokus på alle de ulike nasjonene som er representert på skolen
- Andre fellesaktiviteter for hele skolen som Bli-med-dansen, mattedag, aktivitetsuke, aktivitetsdag og fredagskafe er med å skape en fellesfølelse.
- Aksjonsdag og Elevenes "omvendte adventskalender" gir mulighet for internasjonalt engasjement med innsamling av midler til et barnehjem i Tallin
- Skolejoggen med fokus på fysisk aktivitet og barn på flukt
- Lese/lyttevenner er ukentlig på skolen (3.trinn).
- Naturen brukes flittig til tur og læring ute i det fri.
- Systematisert særskilt norsk opplæring
- Alternativ skoledag: Fredagsgruppa for barn som trenger ekstra sosial læring.
- Velkomstklasse for nyankomne minoritetspråklige elever